

Franc Frelj Milijonar, ki kupuje tovarne in krmi medvede

Tekst

Suzana Kos

Foto

Tomi Lombar

Franca Frelja je javnosti manj znano, čeprav sodi med prvo dvajsetico najbogatejših Slovencev. Ne mara pozornosti novinarjev in se v medijih pojavi le redko. V tem namreč ne vidi prav nobenega smisla.

Je edini lastnik družbe Plasta, prek nje pa lastnik več podjetij. Z najnovejšim prevzemom Tovarne olja in maščob Gea iz Slovenske Bistrice, vodilne oljarne pri nas in edine rafinerije jedilnih rastlinskih olj v Sloveniji, ima v svojem sistemu šest podjetij, v katerih je nekaj več kot 850 zaposlenih. Prihodki njegove skupine na leto presegajo sto milijonov evrov. Lani je svoje premoženje povečal za 38 odstotkov in s 64 milijoni evrov zasedel 18. mesto na lestvici najbogatejših Slovencev, ki jo pripravlja revija *Manager*.

Freljovi so v Šentrupertu na Dolenjskem, od koder izhajajo, znana družina. Oče Jože je nadaljeval družinsko vinogradniško vinarsko tradicijo, ki je dala med drugim tudi prvo penino na Dolenjskem, njihovo krovno podjetje je Plasta, ki je v občini z okoli 2900 prebivalci tudi glavni zaposlovalec. Stopnja registrirane brezposelnosti v Šentrupertu je precej nižja od slovenskega povprečja, ponajbolj pa se tudi z muzejem na prostem Dežela kozolcev, ki ga je ameriški *CNN* leta 2015 umestil med deset destinacij, zaradi katerih je treba obiskati Slovenijo.

Ko so ga uvrstili med slovenske bogataše, so ga novinarji vprašali, ali so bile postati milijonar morda že njegove otroške sanje. Kot otrok si je želel, da bi imel toliko denarja, da bi si kupil, kar bi si želel, sanj o milijonih pa ni imel, je odgovoril, saj si tega niti predstavljati ni znal. Tudi zdaj menda nima občutka, da je zelo bogat. Dela, investira, razmišlja o novih izzivih; vse, kar ima, je nastajalo postopno in nenačrtovano, brez vnaprejšnjih megalomanskih načrtov.

Po osnovni šoli se je iz domače Dolenjske z družino preselil v Ljubljano. Po študiju ekonomije pa se je, tako kot starši pred njim, vrnil domov, v Šentrupert, čeprav je imel več ponudb za zaposlitev, med drugim tudi v ajdovskem Fructalu. Pridružil se je očetu, ki je v preteklosti delal v Dani, potem pa se je odločil za svoje podjetje, ki se je ukvarjalo s predelavo plastike. V začetku se je torej ukvarjal predvsem s plastiko, s proizvodnjo folij in plastičnih vrečk, družinskemu matičnemu podjetju je nato skozi leta med drugim pridru-

žil Plama-pur, stopil pa še na področje živilske industrije, ko je kupil tovarno Dana z Mirne.

Ta prevzem ni minil povsem brez nezadovoljstva. Šele v začetku tega meseca se je namreč s poravnavo končala osemletna kalvarija 726 iztisnjenih oziroma, kot pravijo v **Vseslovenskem združenju malih delničarjev (VZMD)**, razlaščenih **malih delničarjev** družbe Dana. V poravnavi pa sta »obe strani ugotovili, da je bila leta 2010 izplačana denarna odpravnina vendarle primerna«. V **VZMD**, ki ga vodi **Kristjan Verbič**, sicer obžalujejo, da so razmere in okoliščine v tem zahtevnem in dragem sodnem postopku, polnem pravnih bravur in manevrov, pripeljale do situacije, ko nadaljevanje postopka dejansko ne bi bilo več smiselno.

Hkrati pa ob Freljovem novem prevzemnem pohodu upajo, da bo ob morebitnih prihodnjih iztisnitvah manjšinskim delničarjem namenil denarno odpravnino, ki bo odražala dejansko vrednost in potencial družbe. »Minuli mesec je namreč Plasta uspešno končala prevzemno ponudbo za odkup delnic družbe tovarna olja Gea, s čimer je pridobila več kot 90-odstotni delež družbe. Tako je Franc Frelj znova dobil moč, da preostalih 137 manjšinskih delničarjev, ki njegove skromne prevzemne ponudbe niso sprejeli, tudi v tem primeru preprosto razlasti oziroma iztisne iz družbe pod enakimi pogoji,« ugotavljajo v združenju. Njegovi strokovni sodelavci so sicer že v času trajanja ponudbe opozarjali na izredno nizko prevzemno ponudbo, ki je bila s petimi evri za delnico celo nižja od letošnjih borznih tečajev pred objavo prevzemne ponudbe. »**Kristjan Verbič** se bori za pravo stvar, njegova težava pa je, da v vseh podjetnikih vidi lopove. To bi moral spremeniti,« komentira Frelj, ki mu vztrajnosti očitno ne manjka. Zmagal je namreč tudi v boju s poslovnežem Alešem Musarjem, javnosti manj znanim soprogom nekdanje informacijske pooblaščenke, zdaj odvetnice Nataše Pirc Musar. Kupil je vse delnice podgrajskega podjetja Plama-pur in postal edini lastnik tega proizvajalca mehke poliuretanske pene, z Musarjem pa po več letih sporov glede upravljanja podjetja pred tremi leti prav tako sklenil sodno poravnavo. Za zdaj nove prevzemne tarče Frelj nima, pravi, da se bo verjetno umiril in da je svoj poslovni krog sklenil. »Tovarno olj sem kupil, ker sem ocenil, da se na določenih segmentih pokriva z Dano, ki smo jo sanirali in iz katere doslej nisem vzel niti evra dividend. Poiskali bomo sinergije, tako na tehnološkem področju polnjenja plastenk kot tudi pri prodaji trgovskim verigam, s katerimi se bomo zdaj pogovarjali z večjo težo. Sploh pa gre po mojem mnenju za eno od dobrih slovenskih blagovnih znamk,

ki so nam še ostale,« razlaga.

Ujel se je tudi v mrežo policijskih prisluhov, ko so kriminalisti, lahko preberemo na enem od slovenskih portalov, prisluškovali nekdanjemu skladiščniku ljubljanskega UKC Urošu Smiljiću, ki se je kot posrednik s potencialnimi strankami dogovarjal po telefonu za hitrejšo obravnavo pri določenih zdravnikih. Frelih mu je menda za »protiuslugo« obljubil omaro.

Je oče štirih otrok. Rad igra tenis in rad se druží z ljudmi, rad pa tudi dobro je in nekoč je priznal, da tudi preveč kadi. A ti časi so minili; zdaj raje poseže po izdelku, v katerem se tobak segreva in ne gori. Rad ima dobre avtomobile, v njegovem voznem parku sta se znašla že tudi dva porscheja, načeloma pa prisega na nemško blagovno znamko BMW. Rad ima slike, takšne, ki ga pomirjajo. Je strasten gobar, uživa na sprehodih s psom, še zlasti po gozdu. In prav z gozdom je povezana prigoda z medvedi. Njegova Dana namreč izdeluje tudi sokove iz domačih surovin in je edina, ki v Sloveniji še melje pri nas pridelana jabolka, vsi drugi proizvajalci sokov kupujejo, razlaga, cenejši koncentrat. Zato so dobili več prošelj različnih lovskih družin, da jim prodajo tropine za krmljenje gozdnih živali, še zlasti jelenov in košut. Krmljenje si je ob neki priložnosti ogledal v družbi lovcev tudi sam, a trop jelenov in košut sta pregnala dva medveda. Živali sta bili očitno opiti, sodeč po njunem obnašanju so jima namreč tropine v želodcu že zavrele, je pripovedoval po dogodku.

Ko je pred leti sodeloval v enem od letnih izborov uspešnih podjetij in se pojavljal v medijih, je takoj zatem dobil obisk davčnih inšpektorjev. Zato je napovedal, da se bo tekmovanjem in priznanjem odrekel. Tomaž Kordiš, direktor območne gospodarske zbornice, ga

vidi kot izjemno pozitivno osebo; samoza-vestnega in odločnega, a polnega pozitivne energije, ki jo črpa tudi od otrok in vnukov. In seveda je, dodaja, ljubitelj odličnega cvička Josip iz domače vinske kleti.

Ko beseda s Frelihom nanese na politiko, omeni najprej Levico, ki da je našla dobro tržno nišo, volijo pa jo po njegovem nepremišljeni mladi ljudje, ki ne vedo veliko. Ko je slišal za izjave o nacionalizaciji, ga je stisnilo pri srcu. Upal je namreč, da so časi, ko se je bilo treba bati odvzema premoženja, že davno minili.

Občutek

Nima občutka, da je bogat. Z aktualnim prevzemom Tovarne olja in maščob Gea je poslovno širitev verjetno končal. Lani je bil sicer 18. najbogatejši Slovenec.

Slovenska jabolka

Odločil se je, da bodo v Dani ohranili proizvodnjo jabolčnega soka iz domačih surovin. Tropine po mletju sadja gredo za krmo divjadi.

Politika

Levica je po njegovem našla dobro nišo. Zaradi izjav o nacionalizaciji pa ga je stisnilo. Upal je, da so časi strahu pred odvzemom premoženja že zdavnaj mimo.

